

Notă informativă
la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii
Guvernului nr. 973 din 10 octombrie 2018 cu privire la Programul „START
pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de hotărâre este elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, în colaborare cu Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea și promovarea proiectului hotărârii rezultă din necesitatea susținerii continue a dezvoltării afacerilor create de tineri, din necesitatea asigurării unei continuități în procesul de elaborare și implementare a măsurilor de suport pentru tineri, întru implementarea cu succes a obiectivelor prevăzute în acest sens de Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”, precum și întru realizarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023.

De notat că, impactul aplicării în practică a Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”, care s-a dovedit a fi un instrument guvernamental eficient de dezvoltare a antreprenoriatului în rândul tinerilor, s-a resimțit prin: **(i)** dezvoltarea competențelor antreprenoriale în rândul tinerilor; **(ii)** efectul pozitiv rezultat din susținerea financiară a tinerilor pentru lansarea și dezvoltarea unei afaceri, cu accent sporit pe afacerile inovative care sunt alineate sau ar putea contribui la dezvoltarea durabilă; **(iii)** creșterea numărului întreprinderilor active și a locurilor de muncă în zonele rurale, precum și menținerea tinerilor în țară.

În acest sens, este de menționat că, implementarea acestui Program a demonstrat depășirea indicatorilor scontati, astfel încât:

(i) Pe parcursul perioadei 2018 – 2020, în cadrul *Etapei I „Identificarea ideilor de afaceri – Hackathon”* au fost realizate **25 de hackathoane în toate regiunile țării**, cu înrolarea a **670 de tineri** în procesul de generare și identificare a celor mai viabile și inovatoare potențiale idei de afaceri.

(ii) În cadrul *Etapei II „Formare antreprenorială”* **645 de tineri au fost instruiți** în domeniul antreprenorial și ghidați în procesul de elaborare a proiectelor investiționale.

(iii) În cadrul *Etapei III „Finanțarea nerambursabilă a proiectelor investiționale”*, întreprinderile create și gestionate de tineri au aplicat pentru a beneficia de **granturi cu valoare maximă de 180 000,00 lei/beneficiar**, pentru achiziționarea articolelor de investiții (investiții materiale și nemateriale).

Ca urmare a Concursului de proiecte investiționale, au fost selectate pentru finanțare, conform priorităților Programului, **152 proiecte investiționale**, dintre care:

(i) 72 afaceri (47% din total) sunt create/administrate de către femei; **(ii) 19 afaceri** (12,5%) sunt create de către tineri defavorizați; **(iii) 75%** din afacerile create de tineri se vor desfășura **în zonele rurale**.

Suma granturilor aprobate constituie 24,59 mil. lei, ceea ce favorizează investiții în economie de circa 45 mil. lei.

Domeniile de activitate a companiilor aprobate spre finanțare sînt: **(i) 41% - prestarea serviciilor; (ii) 37% - industria prelucrătoare; (iii) 22% - agricultură și zootehnie.**

Implementarea proiectelor investiționale va contribui la crearea a peste **375 locuri de muncă**, dintre care 208 pentru femei.

Este de evidențiat **spiritul inovator și ingeniozitatea ideilor de afaceri**, cum ar fi: producerea paharelor comestibile; activități de prelucrare și colectare a deșeurilor; fabricarea chiuvetelor din lemn; confecționarea jucăriilor textile personalizate; creșterea micro plantelor; creșterea somonului african; fabricarea jucăriilor educative din lemn personalizate; producerea cărămizilor lego; proiectarea și imprimarea articolelor 3D, etc.

Notă. În perioada octombrie – noiembrie a fost desfășurat apelul de proiecte în cadrul căruia 160 de tineri au depus proiectele investiționale. Urmare a desfășurării Concursului privind finanțarea afacerilor sunt planificate a fi selectate pentru finanțare circa 130 de companii, astfel indicatorul cumulativ stabilit în Hotărârea de Guvern va fi atins și depășit.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărîrii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalul aspect al modificărilor propuse la Hotărîrea Guvernului nr. 973/2018 ține de necesitatea extinderii termenului de implementare a Programului cu trei ani (pînă în anul 2023 inclusiv), în scopul susținerii afacerilor create de tineri.

Totodată, pe parcursul implementării Programului s-a constatat că în intervalul dintre apelurile de înregistrare la Program, multe companii create de tineri nu pot beneficia de oportunitățile Programului pe motiv de necorespondere a vârstei companiei. Respectiv, termenul de un an pentru întreprinderi limitează participarea tinerilor care au inițiat o afacere și se află la stadiul incipient pentru dezvoltarea acesteia. În acest context, se propune extinderea termenului de eligibilitate pînă la doi ani de la înregistrare, pentru a oferi posibilitatea unui număr mai mare de tineri de a beneficia de suport financiar în faza lansării și dezvoltării afacerii.

De asemenea, se propune excluderea din activitățile neeligibile de finanțare în cadrul Programului a activităților din domeniul alimentației publice, întrucît se atestă un număr mare de aplicații depuse de tineri care desfășoară astfel de activități. Respectiv, susținerea acestui domeniu prin intermediul Programului va spori creșterea impactului socio-economic, prin stimularea preluării și aplicării bunelor practici în economie, crearea locurilor de muncă, sporirea volumului de investiții în economie etc. De menționat că, sectorul alimentației publice a fost afectat considerabil de criza COVID - 19, astfel Programul „Start pentru Tineri” va constitui un suport suplimentar pentru tinerii care au inițiat afacerile în acest domeniu.

Reieșind din cele expuse, se propun următoarele modificări în anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr.973/2018:

a) la punctul 4 textul „întreprindere nou-înregistrată – în sensul prezentului Program se utilizează noțiunea definită în Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii”, se exclude;

b) la punctul 5, subpunctul 1 va avea următorul cuprins:

„tinerii doritori de a lansa o afacere sau care au inițiat și conduc o întreprindere care nu depășește termenul de doi ani de la înființare la data aplicării la Program, înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova;”;

c) la punctul 9 textul „3 ani” se substituie cu textul „6 ani”;

d) la punctul 11:

subpunctul 2), sintagma „întreprindere nou-înregistrată” va fi înlocuită cu sintagma „întreprindere care nu depășește termenul de doi ani de la înființare la data aplicării la Program”;

subpunctul 8), litera f), se abrogă;

e) punctele 13 și 14 vor avea următorul cuprins:

„13. Implementarea Programului va necesita un buget estimativ în valoare de 120 mil. lei.

„14. Sursele financiare necesare pentru implementarea Programului corespund planificărilor din Cadrul bugetar pe termen mediu.”.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea Programului va genera pentru următorii trei ani (2021-2023), cheltuieli suplimentare la bugetul de stat în valoare de 60 mil. lei.

De menționat că, pentru anul 2021, în Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258 din 16.12.2020, în acest scop, este prevăzută suma de 20 000,0 mii. De asemenea, conform Cadrului Bugetar pe termen mediu pe perioada 2021-2023 și Strategiei sectoriale de cheltuieli în domeniul dezvoltării sectorului privat, în scopul finanțării Programului vizat pentru anii 2022 și 2023 este preconizată alocarea mijloacelor financiare în valoare de 20 mil. lei anual.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de hotărîre nu necesită modificarea, abrogarea sau elaborarea unor acte normative noi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, proiectul de hotărîre, nota informativă, analiza de impact, urmare anunțării în cadrul ședinței secretarilor generali, vor fi plasate pentru inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultare publică, pe pagina web oficială a Ministerului Economiei și Infrastructurii (www.mei.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe pagina web a Cancelariei de Stat (www.particip.gov.md).

8. Constatările expertizei anticorupție

Programul „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” este un document de politici. Conform prevederilor art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr.82/2007 documentele de politici nu sînt supuse expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Conform Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, Analiza impactului asupra proiectului hotărârii indicate a fost consultată cu Ministerul Finanțelor.

Secretar general

Lilia PALII